

Creëer vanuit eigenheid 2025/2026 – blok 1 – les 4

Thema les 4: **Botanische Gelliprints**

Inleiding: De gellipate is een zachte printmat waarmee prachtige afdrukken in acrylverf gemaakt kunnen worden. De prints zijn artistiek en uniek, het is altijd een verrassing hoe ze uitpakken. Het mooie van gelliprints is dat je meerdere lagen over elkaar heen kan drukken waardoor er een complex beeld ontstaat. Er zijn heel wat verschillende technieken en toepassingen als het om deze vorm gaat.

Inhoud: Deze les gaan we botanische prints maken op gewoon papier en op heel dun vloeipapier. Daarnaast behandelen we een techniek waarmee we contrastrijke afbeeldingen en tekst uit glossy magazines met zwarte acryl verf kunnen overbrengen via de gellipate naar papier.

Het is even goed nadenken hoe de afbeeldingen vanaf de gellipate tot stand komen en hoe ze worden overgebracht op het papier. Vooral als je in lagen werkt, kan dit soms heel verwarrend zijn. De onderste laag op je plate is de bovenste laag op je papier. We beginnen met twee witte, 80 grams A5 papiertjes. Bij de eerste drukgang doen we wat witte dekkende acrylverf (Titaanwit van Amsterdam) en bijvoorbeeld een piepklein beetje rode, dekkende acrylverf (ook van Amsterdam) op de (A5 formaat) gellipate. Pas op, neem niet teveel, want alles wat teveel is ben je kwijt! Rol met je brayer (verfroller) de verf uit – zodat je plaat helemaal egaal bedekt is met het mengsel. Er ontstaat dus een dunne, dekkende laag in een roze, egale kleur. Als er teveel verf op je plate zit kun je dit met je brayer afrollen op een groot stuk papier, dat je tevens de hele printsessie kan gebruiken om je brayer mee schoon te rollen.

Pak het eerste A5-je en leg het op de gellipate. Wrijf het goed aan met je handen en trek daarna het papier los van de plate. Voila, je eerste print is een feit. Als het goed is, heb je een mooi egaal roze vlak op je A5-je staan.

Nu de tweede drukgang: Meng lampenzwart acrylverf (Amsterdam) met een beetje bruin op de plate en rol dit egaal uit. Rol je brayer schoon. Kies het botanische object waarvan je een afdruk wilt maken.

Alles vers uit de tuin voldoet prima, gedroogde bloemen zijn te delicaat. Leg bijvoorbeeld een takje met blad op de plate en pak vervolgens je roze papiertje. Leg dit voorzichtig op de plate neer bovenop het takje en wrijf het stevig aan. Pas op dat het papier niet verschuift! Trek het rustig los van de plate. Als het goed is staat er nu een afdruk van een roze silhouet (het takje) met rondom bruin/zwart op het papier.

De derde drukgang doen we op je tweede, nog niet gebruikte A5-je. Deze afdruk noemen we de **ghost-print**. Als je het takje verwijderd, zie je dat de zwarte verf onder het takje nog op je plate staat. Laat deze laag even goed drogen en bedek hem daarna met een dun laagje transparante fluid acryl naar de kleur van je keuze van het merk Golden. Deze verf is perfect om je ghost-print volledig van je plate af te krijgen en daarnaast geeft het een prachtig resultaat. Combineer gerust wat meer kleuren.

Nu komt de laatste drukgang voor je eerste A5-je waar reeds twee drukgangen op staan. Smeer je plaat in met titanium wit en rol dit geheel uit. Pak wat grotere bladeren en leg deze op de laag witte verf. Leg je A5-je met de print naar beneden op de gelliplate en wrijf het goed aan. Trek rustig het papier van de plaat af. Vooral combinaties met grafische elementen als letters en vormen doen het goed met botanisch materiaal.

Wat we nu gaan doen is **zwarte tekst en een contrastrijke afbeelding van glossy pagina** overbrengen op de gelliprint en vervolgens op een blanco A5-je.

Doe een dun dekkend laagje lampen zwart van Amsterdam op je plate. Maak vervolgens een afdruk met een glossy pagina van keuze (zorg voor een mooi effect dat de foto veel contrast bevat). Voor een extra leuk effect kun je deze in reepjes scheuren en mooi verdelen op de plaat. Wrijf het goed aan en trek de pagina er rustig vanaf. Kijk ondertussen of de tekst en de schaduwen van je afbeeldingen op de plaat blijven zitten. Laat het even drogen en rol vervolgens net als bij de ghost-print een transparante golden high fluid over de plaat uit. Neem je papier en maak hier een afdruk op. Let op! Niet alle glossy's werken even goed.

Samenvatting: Gelliprint is een indirecte druktechniek waarbij je gebruik maakt van een gelliplate (te-

vens merknaam) en acrylverf. Een beetje verf rol je met een brayer (verfroller) gelijkmatig uit op je gelliplate. Vervolgens leg je de pagina die je wilt bedrukken op de gelliplate en wrijf het het stevig aan. Dan trek je het papier los van de gelliplate en je afdruk is gemaakt. Door bijvoorbeeld bladeren bovenop de verf te leggen alvorens een print te maken ontstaat een **'negative space'** afdruk, waar geen bladeren zijn maakt het papier contact met de gelliplate. Er ontstaat op een wit papier een **silhouette** dat wit blijft met de kleur van keuze eromheen.

Je kunt afbeeldingen opbouwen door in lagen te werken en bijvoorbeeld gebruik te maken van **sjablonen** of – zoals wij deden – botanisch materiaal. Door te printen op verschillende ondergronden ervaar je wat het doet. Ik maak gebruik van kranten, tijdschriften inpakpapier etc. Naast de sjabloon of negative space afdruk heb je ook de ghost-print. Die is vaak het interessantst en het meest gedetailleerd. Vooral bij botanische prints geeft dit een prachtige afdruk. Werk met verschillende soorten acrylverf zowel dekkend als (semi) transparant, ook kunnen de lagen uit meerdere kleuren bestaan. Met stempels kun je verf van de plate afnemen waardoor er prachtige afdrukken ontstaan, ik gebruik stempels ook vaak voor patroonpapier.

Tip: Wil je het proces van botanisch printen nog een keertje zien? Kijk dan eens naar dit filmpje van Susan McCreedy Artist: <https://youtu.be/B5aT1BguoCs?si=5PJWCbzDIlk8pmV1>
